

**Indikátory obchodovania
s ľuďmi.**

**Vstupný rozhovor krok za
krokom.**

Indikátory:

- nemá prístup k svojim dokladom
- máte indíciu, že je poučený/á o tom, ako má vypovedať a čo má povedať polícii alebo azylovým pracovníkom
- bol/a nútená k vykonávaniu inej práce ako mu/jej bola sľúbená
- bol/a jej odoberá časť mzdy, alebo mu/jej nebola mzda vyplácaná vôbec
- bol/a nútená splácať dlh (za cestu, ubytovanie, sprostredkovanie práce, iné)
- nemal/a slobodu pohybu a slobodu kontaktovania rodiny a blízkych
- bol/a zastrašovaný/á, vyhrážal sa mu/jej niekto ublížením
- vyhrážali sa mu/jej deportáciou alebo odovzdaním polícii
- bolo mu/jej ublížené (fyzicky, psychicky, sexuálne) alebo trpel/a nedostatkom jedla, vody, spánku, lekárskej starostlivosti alebo iných základných životných potrieb
- ak ide o maloletú osobu – bolo nejakým spôsobom zaangažovaná v sexbiznise alebo inej nútenej práci.

Kroky rozhovoru

Krok 1. Začiatok rozhovoru

Cieľom je vytvoriť situáciu, v ktorej sa potenciálna obeť cíti natoľko bezpečne, aby mohla rozprávať svoj príbeh.

Začiatok rozhovoru môže byť rozdelený do dvoch častí:

Úvod

- Uvedte, kto ste.
- Popíšte postavenie, ktoré máte.
- Informujte klienta, že máte skúsenosti s prácou s klientmi.
- Informujte klienta, že ste už viackrát stretli ľudí, ktorí sa nachádzali v podobnej situácii.

Vysvetlenie situácie „tu a teraz“

- Zistite základné potreby (bolesť, hlad, pocit chladu).
- Vysvetlite situáciu, čo sa tu a teraz odohralo.

Krok 2. Podanie informácií

Najlepší spôsob, ako začať úspešný rozhovor, je jasne vysvetliť svoje postavenie a to, čo môže klient očakávať.

Vysvetlenie cieľa rozhovoru

- Vysvetlite cieľ rozhovoru a čo ním chcete docieľiť.

Vysvetlenie premiestnenia na policajnú stanicu, ak tam bude prebiehať výsluch

- Vysvetlite dôvody a postup po príchode na políciu.
- Vysvetlite ďalšie kroky na zaistenie bezpečnosti.

Vysvetlenie štruktúry a postupu počas rozhovoru

- Vysvetlite priebeh rozhovoru „krok za krokom“.

Vysvetlenie úlohy tlmočníka alebo kultúrneho mediátora

- Čo môže a nemôže klient očakávať od tlmočníka?
- Ak v danom prípade spolupracuje kultúrny mediátor, vysvetlite jeho úlohu, čo od neho môže a nemôže klient očakávať.

Krok 3. Zhromaždenie informácií

Podľa tohto kroku sa vymedzuje, či ide o obeť obchodovania s ľuďmi, či potrebuje krízovú intervenciu a aký druh asistencie potrebuje.

Zistenie problematickej situácie

- Nechajte klienta rozprávať svoj príbeh prostredníctvom odpovedí na vaše otázky.
- Vyhľadávajte nezhody alebo nejasnosti v príbehu, požiadajte klienta, aby ich vysvetlil.
- Zistite, či má klient záujem o pomoc alebo strach z odhalenia páchatelom.

Zistenie v priebehu rozhovoru, o akú osobu ide

- Nechajte klienta rozprávať svoj príbeh a ako sa dostal k pomoci.
- Upriamte pozornosť na klienta, prejavte skutočný záujem o jeho príbeh. Ubezpečte klienta, že reflektujete jeho emócie. Ak je to potrebné, pomenujte ich.

Krok 3. Zhromaždenie informácií

Zistenie, v akej situácii sa klient v súčasnosti nachádza

Zistite, v akej situácii sa v tejto chvíli klient nachádza, a či má predstavu, ako to bude v nasledujúcich dňoch vyzerat'.

Zistenie, čo klient chce, a čo očakáva

- Čo momentálne potrebuje? • Z čoho má teraz obavy? • Z čoho má najväčšie obavy?
- Vysvetlite klientovi, v čom mu môžete pomôcť, dokedy to môžete urobiť, čo nemôžete urobiť.
- Zdôraznenie (možných znakov) obchodovania s ľuďmi
- Pozorne načúvajte, čo klient rozpráva. • Vytvorte si vlastný zoznam indikátorov, ktoré vám pomôžu zorientovať sa v konkrétnom prípade.

DÔLEŽITÉ ! V priebehu tejto fázy sledujte reakcie a emócie klienta. Rozprávanie príbehu môže u klienta vyvolať úzkosť, hnev alebo agresivitu. Môžete spozorovať príznaky posttraumatického stresového syndrómu.

Krok 4. Aktualizovanie informácií

Podávanie informácií v tejto fáze je podobné ako v predchádzajúcej. Je dôležité pri overovaní toho, či je obeť v bezpečí a či sa u nej vytvára dôvera k vám tak, aby ste klient a vy mohli spoločne pracovať.

Vysvetlenie aktuálnej situácie klientovi

- Vysvetlite aktuálnu situáciu, napr. v prípade ak je klient nelegálny migrant a je na polícii.
- Pravdivo vysvetlite dôsledky toho, že klient je nelegálny migrant, bez zreteľa na to, či spolupracuje, alebo nie.

Vysvetlenie národných stratégií

- Vysvetlite vplyvy jednotlivých stratégií na klientovu situáciu.
- Vysvetlite klientovi, že je obeťou obchodovania s ľuďmi a čo to znamená.

Vysvetlenie povolenia na pobyt

- Ak existuje možnosť získať povolenie na pobyt vo vašej krajine, musíte ju klientovi vysvetliť.
- Ubezpečte sa, že ste možnosti vysvetlili zrozumiteľne.
- Pripomeňte iné možnosti alebo obmedzenia.

Vysvetlenie trestného zákona vo vašej krajine, možností alebo následkov v priebehu trestného konania a vysvetlenie občianskeho zákona

- Vysvetlite klientovi možnosti, ktoré má v občianskoprávnom konaní.
- Vysvetlite riziká a iné možnosti, ktoré môžu vzniknúť pri asistencii.

Krok 5. Ďalšie kroky

Rozhodnite sa, ktoré ďalšie kroky budú nasledovať

Preskúmanie problematickej situácie a nezvyčajných možností

- Objasnite možné nehody a nejasnosti v príbehu klienta. Vyhľadávajte body a veci, ktoré môžete využiť.
- Zvážte, či nepotrebuje získať viac informácií teraz, alebo ich môžete získať neskôr. Máte dostatok informácií na úvodné zhodnotenie prípadu?

Príprava ďalších možností

- Naplánujte ďalšie kroky: žiadosť o povolenie na pobyt, návrat do krajiny pôvodu a pod.
- Definujte reálne a dosiahnuteľné ciele.
- Identifikujte, čo je potrebné na konštruktívnu zmenu.

Vytvorenie spoločného postupu

- Diskutujte s klientom a možnostiach a ich následkoch, nechajte na klientovi, aby sa rozhodol, či bude svedčiť, alebo nie, alebo či sa rozhodne neskôr.
- Opakujte informácie o všetkých vhodných možnostiach (trestnom konaní, občianskoprávnom konaní), nechajte na klientovi, či sa rozhodne niektoré z nich využiť.
- Vytvorte konkrétny plán.
- Vytvorte časový plán.

Po výmene informácií je dôležité ich vyhodnotiť. Ak je to potrebné, vytvorte zoznam pre a proti, tak aby klient zreteľne videl, aké má možnosti. Najvhodnejšie je, aby si klient oddýchol a premyslel svoje možnosti.

Krok 6. Vytvorenie ďalšieho postupu

Hlavným cieľom je, aby sa klient cítil v bezpečí, a zabezpečenie jeho zdravotných, duševných a sociálnych potrieb.

Zabezpečenie ubytovania

- Chránené ubytovanie.
- Krízové centrum.
- Utečenecký tábor.

Zabezpečenie povolenia na pobyt

- Zistite, kto je zodpovedný za začatie procedúry na udelenie povolenia.
- Skontaktujte sa so zástupcami jednotlivých organizácií.

Zabezpečenie bezpečnosti

- Diskutujte s klientom, ako sa má zaistiť jeho bezpečnosť. Obeť má dôležitú úlohu pri zachovaní bezpečnosti.

- Vysvetlite zaistenie bezpečnosti krok po kroku.
- V prípade nebezpečenstva sa obeť premiestni do iného regiónu.
- Zaistite bezpečnosť iných, napr. príbuzných klienta.

Zabezpečenie pomoci a asistencie

- Nachádza sa vo vašom regióne koordinátor pre pomoc obetiam?
- Zabezpečte spoluprácu medzi MVO a políciou.

Krok 7. Uzatvorenie rozhovoru

Pred ukončením prvého rozhovoru zistite spätnú väzbu od klienta

- Ako sa teraz cíti?
- Je niečo, čo chcel povedať a doteraz nepovedal?

Dohodnite sa na spôsobe, ako zostanete v kontakte

- Ako vás môže kontaktovať a čo môže od vás očakávať?
- Ako budete kontaktovať klienta vy?

Pokračovanie

- Dohodnite si konkrétny dátum na ďalšie stretnutie.